

лила би - не по заповиједима Божијим (које, у суштини, и јесу "изуј чизме своје", т.ј. грешно стање душе), него - по својој самовољи... И опржио бих се непрелазним законима Божије чистоте.

"Не мећите бисера нашег..." - то није одсуство љубави (Ријеч Божија само о љубави и учи!), него мудрост љубави, знање виших закона неба, које се излијева на сав грешни свијет, али се не мијеша ни са чим грешним.

"Не мећите бисера нашег..." је заповијед о неповјерењу у љубави, заповијед која води ка љубави, заповијед која љубав чува.

"Да приидет Царствије Твоје, да будет воља Твоја"... Ја стално хоћу да остварим у себи, и у свему, ту љубав; да поништим "царство своје" и да откријем - Божије. Немати повјерења, не примати ништа "своје", "људско", грешно и полугрешно... Отворити свој слух и срце своје (сву његову дубину!) само за Божије, за чисто, за свијетло... "Да приидет Царствије Твоје"! Ја се - до смрти - нећу

успокојити у жудњи за њим - у свему. Ја се молим, и не хладно слијеће ријеч ова са мојих уста, она се чупа из цијелог мог бића, и од тога се мучим, као у пустињи...

Сладак је Суд Божији који се врши у мом срцу, над мојим срцем... Сладак је мени Долазак Христов. Ја срећем Господа свуда. Не свуда ми се Господ јавља, али Га ја срећем, у свакој ријечи, у сваком даху... У разговорима, намјерама и дјелима људским.

Ја хоћу само Њега. И мржњу хоћу да имам према свакој а не Његовој истини. Ја све хоћу само у Њему, без Њега ми ништа не треба, све ми је бесконачно тешко и мучно. Ја увијек знам - и дању и ноћу - да је Он близу; али ја не чујем увијек Његов врели дах, зато што нисам увијек устремљен ка Њему и зато што нећу увијек Њега више од свега другог. У том свом преживљавању ја осјећам такву немоћ, такву слабост и нишност, да се ни у чему земаљском не могу успокојити, ништа ме подржати не може. Само Он, Који је рекао: "Мир Мој дајем вам"...

Свети владика Николај БОЖИЈИ ДУЖНИЦИ

Беше неки слуга opak, тврда срца, тврда врата, ком господар дуг опрости - десет хиљад" таланата. Дужници смо и ми тако, као слуга тај опаки. Па он нађе свог дужника, нађе слуга свога друга и поче га злобно давит за сто гроша неког дуга. Бог и нама кад опрости, ми кршимо другу кости. Тад господар гневом плану, злобног слугу муци преда, Вечној муци без проштења, да се зна и приповеда. Да се и ми научимо, свом дужнику да простимо. Божији смо сви дужници - што гонимо дужног брата? Сваком од нас дуг је Богу, десет хиљад" таланата. Каквом мером ми меримо, таквом ћемо да примимо. Зато брату опростимо, и дужника помилујмо, па тек онда од Господа опроштење очекујмо. На вратима смрт нас чека, после смрти нема лека. св. владика Николај, Духовна Лира

манастир Подмаине - храм Успења Пресвете Богородице
са благословом игумана јеромонаха Рафаила

ВАСКРСЕЊЕ

ЈЕДНАЕСЕТА НЕДЕЉА ПО ДУХОВИМА

Мт. 18, 23 - 35, зач. 77;

1Кор. 9, 2 - 12, зач. 141;

преп. Исакије, Далмат и Фауст

архиепископ Јован (Шаховској) ЉУБАВ И ПОВЕРЕЊЕ

Да ли је могуће вољети човјека, а немати у њега повјерења? Могуће је. Истинита љубав према човјеку уопште не значи обоготворење свих његових особина и преклањања пред свим његовим дјелима. Истинита љубав може да примјећује и недостатке човјека, исто тако оштро као и злоба. Чак и још оштрије. Али се љубав - не као злоба, него по свом, по љубавном - односи према недостацима човјековим. Љубав брижно чува и спашава људску душу за вјечност; злоба, пак, утапа, убија. Љубав воли самог човјека; не његове гријехе, не његово безумље, не његово сљепило... И оштрије, него злоба, види сво несавршенство овог свијета.

Подвиг духовне прозорљивости: видјети све гријехе људи и осуђивати сво зло, а при томе не осудити никога... Само од Бога озарен човјек је способан на такву љубав.

Да, могуће је вољети и немати повјерење. Али, зар није повјерење обиљежје отворене душе, и зар није отвореност карактеристика љубави? Не; љубав је шира од отворености. И без отворености

душе, у овом свијету, може бити љубави... Старац Амвросије Оптински или Преподобни Серафим вољели су људе пламеном љубављу и у Духу им служили. Ипак, нису се свим откривали, и откривали су мало; чували су своју душу од људских погледа, проничући својим погледом у људске душе. Духовник на исповиједи уопште не открива своју душу ономе ко се исповиједа. Али душа истинитог духовника је отворена - не показивањем, него љубављу; и кроз љубав се показује у свијету.

Старац не открива увијек и свима све што зна од Бога. Него, у складу са духовним стањем сабесједника, сваком приступа на одговарајући начин.

Мајка, када своје дјетету не прича о свему што јој пролази кроз главу, не сакрива то због не-љубави, него због љубави нема повјерења, и управо тиме показује и јавља дјетету своју љубав, сакривајући од њега све што је за њега некорисно, до чега оно још није дорасло, што још не може прихватити у своје незрело тијело, у своју несазрелу душу.

Неискреност, не-непосредност, не-простота, као и "неповјерење" - могу да буду благи... Љекар не говори све пацијенту, директор - потчињеном, учитељ - ученику.

email: kontakt@manastirpodmaine.org
интернет презентација: manastirpodmaine.org

Стање и узраст, способност прихваћања и припремљеност одређују предмет и истину која се јавља свијету.

Човјекова душа је налик на брод. Брод има свој подводни дио, и човјекова душа мора имати своју - за свијет невидљиву - свијест. Не "подсвијест", него сакривену - ради блага истине - свијест. Зло треба сакривати да друге не запрљаш. Добро треба сакривати да се не проспе. Сакривати треба ради ко-

лико (и исто толико треба!), колико и себи; а себи - само по мјери своје усагашености са Откровењем Божијим, са вољом Христовом, која је откривена свијету и која се открива у сопственој души.

Само духовним оцима и руководиоцима - истинитим и испитаним - у Христу, могуће је заштити повјерити себе, вјеровати им више него себи, и предавати њима свој слух и своју душу у

Интересовање за многе ствари је често плод гордости и храна за самољубље. То су само замке злог духа који, видећи да код неких постоји јака воља да живе духовним животом, покушава да их саплете радозналост и да тако овлада њиховим умом и њиховом вољом. Због тога убацује, особито онима који су способнији и склонији философирању, високе и дивне мисли. А они, заневши се задовољством да расподелају о високим стварима, заборављају да чувају чистоту срца, да смирено мисле о себи и да савлађују страсти. Везани ланцима гордости и самоуверености стварају од свог ума идола и мало по мало долазе до уверења, а то и не примећују, да више немају потребе за саветима других, те у свакој прилици прибегавају идолу сопственог расуђивања.

свети Никодим Светогорац

ристи свих. Душа некада сакрива своје зло по духовној неопходности; сакривање свог добра готово увијек бива мудро и праведно.

Није свака "не - искреност" неистина; и није свако "не-повјерење" издаја крајњег повјерења.

Крајње повјерење је могуће имати само према Богу Триједином, и према свим Његовим законима и ријечима. Неповјерење, пак, према себи увијек јесте мудрост, и свако стварно, позитивно неповјерење - из љубави - према другим јесте настављено свето неповјерење према самом себи... Јер, човјек каткад зна да буде изван себе, у својим ријечима и дјелима може да буде ван контроле, да се усковитла у злу, а да сам тога не буде свјестан.

Ближњим не треба вјеровати исто то-

име Бога.

Ближњи, пак, мој, друг мој, јесте само честица мене самог (јер је он честица цијелог човјечанства, којег сам ја - честица). Посљедице првородног гријеха - страсти - својствене су и њему и мени. Наравно, у разној мјери и у различитим нијансама, али оба - како он, тако и ја - имамо јаке основе да не вјерујемо својој, још увијек двојакој природи и не преображеној вољи. Ми, готово увијек, поступамо "по страстима", са примјесом греховног, а не "бестрасно", не слободно - у Христу.

Ја сам, стварно, промјенив, непостојан; колебао се различитим "прираженијами" лукавог, и чистота дубине моје душе стварно бива замућена гљобом који се подиже са дна. Мој ближњи је такође несталан, као и ја, и исто је та-

ко способан за добро, као и на зло.

Мени је неопходна стална провјера себе, мом ближњем - такође. Ја морам неуморно провјеравати своје поступке у свијету: "да ли су они по Богу?" Провјеравати се треба не само зло, него и "добро" моје, јер зло често бива очигледно, а добро може само да се чини "добрим", а уствари бива злим. Међутим, и зло тражи провјеру; ни злу не треба "вјеровати" на основу првог симптома "злог". Људима затамњеним, какви ми јесмо, и добро може да изгледа као лоше, ако је оно повезано са болом, са муком или са повредом нашег самољубља.

Овдје се не говори о злој сумњичавости и подозрењу, него о благом, стваралачком неповјерењу према себи, и према свему што нас окружује у свијету.

Гријех нам, готово увијек, изгледа као нешто "слатко"; не смије се вјеровати тој слаткости, јер је она најгорчи чемер и патња. А патња, пак, (нпр. у борби за чистоту тијела и душе) нам изгледа неиздржива и одвратна; не смије се вјеровати ни том закључку; последице благе патње слиједи мир, који је изнад сваке радости.

Да, није све што излази из човјека (чак и при његовим најблагороднијим намјерама!) благо. Много тога бива непотребно, бескорисно, грешно, и оно је такво не само за онога ко то непотребно изводи из себе, него и за онога ко то непажљиво прима.

Продубљујући своју љубав према људима, никада не треба заборављати да су сви људи болесни, и да међу њима треба живјети у потпуно тријезном стању, не само у односу према себи, него и у односу према свима који нас окружују... Само ако се испоштује прво, бива и посљедње.

Неповјерење, наравно, не треба гајити према самом човјеку, него ка његовом тренутном стању. Степен повјерења тре-

ба непрестано мијењати, сразмјерно са стањем просвијетљености човјека у Богу. Ако човјек којег волимо и којем смо увијек до сада вјеровали изненада пијан стане испред нас и почне да нам даје које-какве савјете... хоће ли ишчезнути наша љубав према њему? Ако га ми дубоко волимо, наша љубав неће ишчезнути, неће чак ни ослабити. Али ће повјерење ишчезнути, и не само према ријечима, него и према осјећањима тог човјека, док се налази у таквом стању.

Опијеност вином код људи бива много рјеђе, него опијеност неком другом страшћу: гњевом, злопамћењем, парељубљем, славољубљем... Страсти на вољу човјека дјелују као вино и изопачују сву његову душу. Опијеност неком страшћу не влада собом, човјек престаје да буде оно што јесте, постаје "игралиште демона"; такав је чак и онај који у од страсти слободно вријеме бива испуњен стварном дубином и чистотом Христовом, онолико колико је она могућа у границама наше земаљске, личне и наследне греховности.

Свјетлијем стању човјека припада и савршеније повјерење... Напримјер: ја хоћу да проповиједам, или да примим Св. Тајне, али осјећам да је моја душа пуна сметености и страсти... Ја у том случају морам поступити по Јеванђељу, т.ј. морам оставити свој дар код жртвеника и поћи да се помирим са душом, "са братом својим"; другим ријечима - умиротворити себе, ући у небески живот. То је образац праведног и благог неповјерења у себе, у име Христове љубави према самом себи. Моја егоистична љубав, напротив, би жељела да презре, да не примјети моје недостатке и да оцијени моју душу као "достojну", чиме би јој неправедно указала повјерење, и дозволила тако њеном греховном стању да се излије на свијет, или да се без покајања приближи Богу, Његовој пламеној купини. Дозво-